

1.	2.	3.	Mondat	E1	E2	Σ

Gépészmérnöki alapszak, Mérnöki fizika 2. ZH, 2019. december 03. F29/KF38

NÉV:

Neptun kód:

Alíírás:

$g=10 \text{ m/s}^2$; $\epsilon_0 = 8.85 \cdot 10^{-12} \text{ F/m}$; $\mu_0 = 4\pi \cdot 10^{-7} \text{ Vs/Am}$; $c = 3 \cdot 10^8 \text{ m/s}$ Előadó: Varga Gábor

Feladatok (maximum 3x6 pont=18 pont)

Az eredményeket mértékegységgel írja be a megfelelő táblázatba

1) Egy R és egy 3R sugarú koncentrikus gömböt feltöltünk, a belsőt -Q, a külsőt 2Q töltéssel. Adja meg a térerősséget a hely (r) függvényében az egyes tartományokban:

(a) $0 < r < R$ esetén, (b) $R < r < 3R$ esetén, (c) $r > 3R$ esetén.

1a (2 pont)	1b (2 pont)	1c (3 pont)

2) Helyezzünk el egy, az origón átmenő (y-z) síkban egy egyenletes σ töltéssűrűségű szigetelő lemezt, valamint egy ugyancsak origón átmenő (x-z) síkú $-\sigma$ töltéssűrűségű ugyancsak szigetelő lemezt. **(a)** Mekkora az elektromos térerősség a $0 < x$ és $0 < y$ koordinátájú pontokban? **(b)** Legyen az elektromos potenciál értéke az origóban zérus. Mekkora az elektromos potenciál az (a) kérdésbeli (x, y) pontokban?

2a (3 pont)	2b (3 pont)

3) Egy 2 mm-es átmérőjű ezüst huzalon 2 óra 15 perc alatt 420 C töltés halad át. **(a)** Atomonként egy vezetési elektront feltételezve, számítsuk ki a szabad töltések számát az ezüstben (l/m³ egységekben); **(b)** Mekkora a huzalban folyó áram erőssége? **(c)** Számítsuk ki az elektronok átlagos sodródási sebességét. Táblázatból: Ag sűrűsége $\rho = 10500 \text{ kg/m}^3$, $M = 108 \text{ g/mol}$, Avogadro szám $N_A = 6 \cdot 10^{23} \text{ 1/mol}$, elemi töltés $1.6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$.

3a (2 pont)	3b (2 pont)	3b (2 pont)

Elmélet/Kiegészítendő mondatok (maximum 10x2 pont=20 pont)

Egészítse ki az alábbi hiányos mondatokat úgy a megfelelő szavakkal, szókapcsolatokkal, matematikai kifejezésekkel (skalár-vektor megkülönböztetés), hogy azok a Mérnöki fizika tantárgy színvonalának megfelelő, fizikailag helyes állításokat fogalmazzanak meg! (Minden mondat maximum 2 pont)

---

1. Az elektrosztatikus tér ..... erőter.
2. A gerjesztési törvény szerint a mágneses indukció vektor tetszőleges ..... vett integrálja megegyezik a zárt görbe által meghatározott felületen áthaladó előjeles áramok összegének és a vákuum mágneses permeabilitásának szorzatával.
3. Az elektrosztatikus tér erővonalai ..... a fémtestek felületére.
4. Elektrosztatikus térbe helyezett fémüregben a ..... nulla.
5. Az áramsűrűség vektor megadja az áramlás irányára ..... egységnyi felületen egységnyi idő alatt áthaladó töltésmennyiséget.
6. Az árammal átjárt körvezető ..... dipólusnak tekinthető.
7. A villamos potenciál azt munkát jelenti, amit az ..... töltésen kell végezni a villamos tér ellenében midőn a zérus potenciálú helyről az adott potenciálú helyre visszük.
8. A mágneses térbe belőtt Na^+ ionra olyan erő hat, amely merőleges a belőtt Na^+ ion ..... és a mágneses indukció vektorra.
9. A Kirchhoff ..... szerint egy tetszőleges áramköri hurkon az áramköri elemeken a potenciál esések összege nulla.
10. A differenciális Ohm törvény értelmében a szokásos jelölésekkel: $\mathbf{j}=\sigma \mathbf{E}$, ahol σ az ún. ....

Elmélet/Kifejtendő kérdések (maximum 2x6 pont=12 pont)

Tömör, lényegre törő, vázaltszerű, fizikailag és matematikailag pontos válaszokat várunk.
Ha szükséges, rajzoljon magyarázó ábrákat! A jelöléseket magyarázza meg!

---

1) Elméleti feladat

- Mit jelent a csúcshatás jelensége? (2 pont)

- Mondjon kísérleti/gyakorlati példát a csúcshatásra! Ábrával szemléltesse! (2 pont)

- Igazolja, hogy a villamos térerősség fordítottan arányos a fémes vezető görbületi sugarával! (2 pont)

2) Elméleti feladat

- Rajzoljon le egy villamos dipólust! (2 pont)

- Adja meg a villamos dipólnyomatékot vektoriálisan! (2 pont)

- Vezesse le a homogén elektrosztatikus térbe helyezett villamos dipólusra ható forgatónyomatékot! (2 pont)